

VOICAN-VOICULESCU Gelu (8 februarie 1941, București -) - inginer geolog; viceprim-ministru în guvernul provizoriu Roman (28.12.1989 – 28.06.1990); participant la ședința din 11 iunie 1990 în care s-a decis eliberarea Pieței Universității:

“Știți dumneavoastră să-i încălecați, ați mai făcut-o și la Târgu Mureș și erau mult mai răi!”¹.

V.V.G. a fost, exceptându-i pe Ion Iliescu și Petre Roman, omul cu cea mai densă prezență în prima jumătate de an după Revoluție, fiind implicat în toate evenimentele perioadei. Avea probabil o aversiune specială pentru manifestații din Piață, de vreme ce trei luni mai devreme, pe 28 februarie, fusese agresat de manifestații intrați în clădirea guvernului².

În timpul regimului comunist a avut poate cel mai sinuos traseu dintre toți cei care au format grupul noilor lideri revoluționari. Nu lipsesc din acest traseu întâlnirile directe cu Securitatea și chiar arestul³, oferind astfel argumente celor (Paul Goma sau Liviu Turcu) care îl acuză de colaborare cu poliția politică. A început studiile superioare la Institutul de Cercetări Petrolifere al Facultății de Geologie – Universitatea București în anul 1957. De aici a fost exmatriculat un an în 1959 ca „exponent al reacțiunii interne” (timp în care a lucrat ca sondor la Întreprinderea de Foraje București), în contextul represiunilor la dresa tineretului generate de Revoluția Ungară din 1956⁴. Reînmatriculat, a obținut diploma de inginer geolog în anul 1963. A fost repartizat la Schela de Extracție Videle de unde s-a transferat la Institutul de Cercetări Geologice, unde a lucrat până în anul 1970. Atunci a fost arestat trei luni pentru „spionaj economic” și scos din serviciu, fiind nevoit să se angajeze corector la revista „Viața românească” până în 1973⁵. Din anul 1973 a lucrat la Institutul de Proiectări Miniere (I.P.R.O.M.I.N.), după a cărei desființare, în 1974, a rămas în cadrul unui atelier de geotehnică ce ținuse de aceeași întreprindere.

¹ Voican-Voiculescu Gelu către gen. Corneliu Diamandescu, cu referire la demonstrații din P-ța Universității, în „România Liberă”, 26.04.1990, apud Gabriel Andreescu, *Patru ani de Revoluție*, Editura Litera, București, 1994, p. 28.

² Domnița ȘTEFĂNESCU, *Cinci ani din istoria României. O cronologie a evenimentelor: decembrie 1989 – decembrie 1994*, Editura Mașina de scris, București, 1995, p. 54.

³ *Personalități publice-politice, 1989-1992*, Editura Holding Reporter, București, 1993, p. 230.

⁴ „Fără patimă și ură”, interviu cu Dl. Gelu Voican-Voiculescu, în *Adevărul*, nr. 22/1990.

⁵ *Personalități publice-politice, 1989-1992*, Editura Holding Reporter, București, 1993, p. 230.

Până la Revoluție, a mai avut și alte probleme cu autoritățile, multe dintre acestea având ca sursă, potrivit propriilor declarații, pasiunea sa pentru științe oculte și ezoterism⁶. În 1985 a fost condamnat la un an și jumătate de închisoare pentru „propagandă împotriva orânduirii socialiste”, ulterior fiind implicat și într-un proces de drept comun pentru „înșelăciune în dauna avutului obștesc”.

În ciuda acestui trecut tumultos, sau poate tocmai de aceea, evenimentele revoluționare din decembrie 1989 îl găsesc în preajma lui Ion Iliescu, asigurându-i acestuia paza personală în drumurile dintre Comitetul Central și Televiziune⁷. Face parte din primul Consiliu al Frontului Salvării Naționale⁸ și participă direct la alcătuirea platformei - program a acestui organism provizoriu de putere⁹. Poate cel mai important eveniment la care a luat parte în acele zile a fost procesul soților Ceaușescu, acolo unde, după propriile afirmații, nu a făcut altceva decât să fie parte a publicului¹⁰, deși se pare că a fost trimis de C.F.S.N. ca organizator¹¹. La 28 decembrie 1989, în primul guvern Petre Roman, este numit viceprim-ministru¹², însărcinat neoficial să coordoneze ministerele de forță ale guvernului (Apărare, Interne, Justiție)¹³. De altfel, la 31 decembrie, a fost numit provizoriu în funcția de comandant al structurilor fostului Departament al Securității Statului, coordonând preluarea acestuia de către armată și reorganizarea serviciilor de informații¹⁴.

La 9 februarie 1990 devine membru al Consiliului Provizoriu de Uniune Națională din partea F.S.N.¹⁵, iar la alegerile din 20 mai este ales senator de Buzău din partea aceleiași formațiuni politice, fiind și membru al Comisiei de validare¹⁶. La scindarea F.S.N. rămâne în

⁶ În cartea sa, *Libertatea ca datorie*, Petre Roman povestește că, după 1989, V.V.G. a găsit în pivnița securistului care îl supraveghease cărțile pe această temă care îi fuseseră confiscate anterior de Securitate (p. 82).

⁷ *Personalități publice-politice, 1995-1996*, Editura Holding Reporter, București, 1996, p. 164.

⁸ Peter SIANI-DAVIES, *Revoluția Română din decembrie 1989*, Editura Humanitas, București, 2006, p. 167.

⁹ Domnița ȘTEFĂNESCU, *Cinci ani din istoria României. O cronologie a evenimentelor: decembrie 1989 – decembrie 1994*, Editura Mașina de scris, București, 1995, p. 26.

¹⁰ <http://www.agenda.ro/news/news/14265/interviu-cu-gelu-voican-voiculescu.html>, accesat în data de 25.04.2010.

¹¹ Domnița ȘTEFĂNESCU, *op. cit.*, p. 38.

¹² Stelian NEAGOE, *Istoria guvernelor României*, Editura Machiavelli, București, 1999, p. 247.

¹³ Alex Mihai STOENESCU, *Din culisele luptei pentru putere. 1990 – 1991: prima guvernare Roman*, Editura RAO, București, 2006, p. 160.

¹⁴ Marius OPREA, *Moștenitorii Securității*, Editura Humanitas, București, 2004, pp. 97-98.

¹⁵ Iulia HUIU, Dan PAVEL, „Nu putem reuși decât împreună”. *O istorie analitică a Convenției Democratice: 1989 – 2000*, Editura Polirom, Iași, 2003, p. 511.

¹⁶ http://www.cdep.ro/pls/parlam/structura_gprs.mp?idm=91&cam=1&leg=1990, accesat la data de 25.04.2010.

tabăra lui Ion Iliescu. A demisionat din Parlament la 19 martie 1992. La 26 ianuarie 1994 este numit ambasador în Republica Tunisia¹⁷ de către președintele Iliescu, funcție din care a fost rechemat în 1996, după ce declarase că nu îl poate reprezenta în străinătate pe noul președinte Constantinescu. În perioada iulie 2001 – ianuarie 2005 a fost ambasador în Regatul Maroc. În anul 2006 îl găsim prim-vicepreședinte al Organizației pentru Apărarea Drepturilor Omului (O.A.D.O.), din noiembrie același an preluând conducerea acestui O.N.G., odată cu arestarea președintelui Florentin Scaletchi.

Dan Drăghia

¹⁷ *Personalități publice-politice, 1995-1996*, Editura Holding Reporter, București, 1996, p. 165.